

СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЛЯ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ

Свид Б., асп.

Омельченко Г.Ю., канд. екон. наук, доц.

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Сталий розвиток туристичних дестинацій є однією з пріоритетних тем у сучасному менеджменті туризму. Ця концепція передбачає розвиток туризму, що задовольняє потреби туристів, підтримує економічний та соціальний добробут місцевого населення, зберігаючи при цьому природні ресурси та культурну спадщину. У контексті туристичних дестинацій сталий розвиток означає створення умов для довгострокового процвітання місцевих громад і привабливості регіону, мінімізуючи негативний вплив на екологічні системи, які можуть бути вразливими до зростання кількості відвідувачів.

Концепцію сталого розвитку, яка згодом була адаптована і для туризму, вперше сформулювали у 1987 році в звіті під назвою «Наше спільне майбутнє», підготовленому комісією ООН, відомою як Комісія Брундтланд (офіційно – Всесвітня комісія з навколишнього середовища і розвитку). Очоловала її норвезька політикиня та екологічна активістка Гру Гарлем Брундтланд. Саме там було визначено сталий розвиток як розвиток, що задовольняє потреби теперішнього покоління, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої потреби. У туризмі концепцію сталого розвитку почали активно впроваджувати в 90-х роках. Всесвітня туристична організація (UNWTO) почала працювати над тим, щоб сталий розвиток став основою для управління та розвитку туристичних дестинацій, вимагаючи дотримання принципів сталого розвитку у туристичній індустрії.

Основними принципами сталого розвитку в туризмі є баланс між економічним зростанням, соціальним розвитком і збереженням довкілля. Підхід сталого туризму дозволяє туристичним дестинаціям розвиватися без негативних наслідків для майбутніх поколінь. Економічна складова передбачає використання ресурсів для створення робочих місць, залучення інвестицій та зростання доходів місцевих громад, що є стимулом для подальшого розвитку туристичної інфраструктури. Соціальний аспект зосереджується на інтеграції інтересів місцевого населення, яке має вигоду від туризму, та його активній участі в управлінні туристичними ресурсами. Це дозволяє не лише забезпечити інтереси громади, а й зберегти культурну автентичність місць, зробивши їх привабливими для туристів.

Екологічний компонент сталого розвитку туристичних destinations акцентує увагу на збереженні та раціональному використанні природних ресурсів. У багатьох регіонах зростання туризму може стати фактором, що впливає на екосистеми, збільшуючи навантаження на воду, енергію, природні ландшафти. Тому важливо забезпечити контроль над впливом на екологію, застосовувати методи мінімізації шкоди для довкілля, зокрема екологічні технології, які дозволяють зменшити викиди та зберегти чистоту навколишнього середовища. Одним із ключових напрямів сталого туризму є розвиток "зеленого туризму" – такої форми туризму, яка орієнтована на захист природи, підтримку місцевих культур і сприяння соціально-економічному розвитку регіонів.

Значення сталого розвитку для туристичних destinations полягає в тому, що цей підхід створює тривалі переваги для всіх зацікавлених сторін – від туристів до місцевого населення і туристичних операторів. Сталий розвиток сприяє збереженню природної та культурної спадщини, яка є основою для туристичної привабливості регіону. Важливим є і те, що сталий туризм підвищує конкурентоспроможність туристичних destinations, адже сучасні туристи дедалі частіше обирають відповідальні форми туризму, цінуючи природну красу та культурну самобутність місць.

Сталий розвиток у туризмі означає, що туристичні проекти та діяльність плануються й реалізуються таким чином, щоб балансувати між економічною вигодою, захистом довкілля та потребами місцевого населення. Це допомагає уникати надмірного навантаження на природні ресурси, зберігати привабливість туристичних місць і забезпечувати їхній розвиток у довгостроковій перспективі. Він сприяє гармонізації інтересів між туризмом і охороною довкілля, допомагає зберегти ресурси для наступних поколінь і підтримувати баланс між потребами туристів та можливостями місцевих громад.

Список використаних джерел

1. Омельченко Г. (2023). Стратегії регулювання овертуризму в розвитку туристичних destinations. *Інновації та технології в сфері послуг і харчування*, 4(10), 27-31. [https://doi.org/10.32782/2708-4949.4\(10\).2023.3](https://doi.org/10.32782/2708-4949.4(10).2023.3)